

Uusi suunta suun terveydenhuoltoon

Nyt on aika uudistaa suun terveydenhuollon rakenteet. Muutosta tarvitaan, koska nykyinen järjestelmä ei enää toimi.

Hyvä hoito on uhattuna

Suun terveydenhuollossa hoidon tarve kasvaa. Väestö ikääntyy, ja entistä useammalla on proteesin sijaan omat hampaat. Samaan aikaan työikäisten hammaslääkärien määrä vähenee, kun suuret ikäluokat siirtyvät eläkkeelle. Nyt on viimeinen hetki varautua kasvavaan hoidon tarpeeseen. Seuraavalla hallituskaudella terveydenhuollon uudistaminen jatkuu. Samalla on ratkaistava, miten suun terveydenhuolto järjestetään ja rahoitetaan.

Hammaslääkäriliitto ehdottaa hallitusohjelmaan suun terveydenhuollon kehittämishanketta

Osana terveydenhuollon palvelu- ja rahoitusjärjestelmän kehittämistä käynnistetään suun terveydenhuollon kehittämishanke. Tavoitteena on hammas- ja suusairauksien ehkäisy ja hoidon saatavuuden parantaminen. Hyvä suun terveys on jokaisen oikeus ja keskeinen osa hyvinvointia. Suun sairauksilla on yhteys moniin vakaviin yleissairauksiin.

Palvelurakenne kaipaa uudistuksia

Ilman uudistuksia ei pystytä enää takaamaan tasavertaisia palveluja koko väestölle. Hammashoidon haasteena on muusta terveydenhuollosta poikkeava palvelurakenne. Suun terveydenhuollossa väestön hoitoon tarvitaan myös tulevaisuudessa sekä julkisen että yksityisen sektorin työpanosta.

Yksityissektorilla olisi mahdollisuus hoitaa nykyistä enemmän potilaita.*

Hammashoidon nykyinen järjestelmä

- ▶ Noin puolet aikuisten palveluista tuotetaan yksityisellä ja puolet julkisella sektorilla. Tilanne poikkeaa muusta terveydenhuollosta, jossa yksityisten palvelujen osuus on täydentävä ja painottuu erikoislääkäripalveluihin.
- ▶ Suun terveydenhuolto on päässyt vasta viime vuosina samaan asemaan muun terveydenhuollon kanssa. Hammashuollon kokonaisuudistus antoi koko väestölle oikeuden kunnalliseen hammashoittoon ja sairausvakuutuskorvaukseen, ja hoitotakuu toi aikarajat.
- ▶ Uudistusten vuoksi terveyskeskuksiin pyrkii enemmän potilaita kuin niissä pystytään hoitamaan. Kannustimena on hinta. Yhteiskunnan suuremman tuen vuoksi hammashoito terveyskeskuksessa on halvempaa, kuin sama hoito yksityisellä.
- ▶ Yksityisistä hammaslääkäripalveluista Kela korvaa potilaalle noin kolmasosan.

Hälyttävää on terveyskeskushammaslääkärien näkemys siitä, että potilaille ei enää voida antaa kaikkea tarpeellista hoitoa. Valtaosa hammaslääkäreistä arvioi hoitomahdollisuuksien lähivuosina yhä heikenevän, jos jotain ei tehdä.**

* Terveyskeskusten ja yksityissektorin hammaslääkäritilanne, kyselytutkimus lokakuussa 2010, Hammaslääkäriliitto, STM ja Kunnallinen työmarkkinalaitos

** Lähde: Hammaslääkäreiden työhyvinvointi Suomessa – seurantatutkimus 2010

KEHITTÄMISHANKKEEN TAVOITTEET

Toimivat palvelut kaikille

Terveydenhuollon rakenteita ja rahoitusta uudistettaessa on taattava koko väestölle laadukkaat suun terveydenhoitopalvelut.

Kannusteita ennaltaehkäisyyn ja omahoitoon

Järjestelyissä tulee olla vahva ennaltaehkäisyyn ja omahoitoon kannustava elementti. Ennaltaehkäisy on aina edullisempaa kuin pitkälle edenneiden vaurioiden korjaaminen.

Hallitusti vanhasta uuteen

On tärkeää, että hammaslääkärikunta ja Hammaslääkäriliitto voivat alan asiantuntijoina osallistua jatkossakin kehittämistyöhön.

KESKEISET KEINOT

Potilaalle vapaus valita

Potilaan pitää voida vapaasti valita hammaslääkäri yksityiseltä ja julkiselta sektorilta. Tavoitteena on taata potilaalle kaikki tarpeellinen hoito.

Resurssit käyttöön

Kun potilaat jakaantuvat tasaisemmin julkiselle ja yksityiselle sektorille, turvataan terveyskeskusten korkeatasoinen hammashoito myös tulevaisuudessa.

Rahoitus uudistettava

Potilaan valinnanvapaus vaatii rahoituksen uudistamista. Yhteiskunnan tuen on oltava saman suuruinen julkisen ja yksityisen sektorin hoidosta. Tavoitteena on palvelujen tasavertaisempi saatavuus koko väestölle.

Suomen Hammaslääkäriliitto
Finlands Tandläkarförbund

Hammaslääkäriliitto on ollut aktiivisesti kehittämässä uusia vaihtoehtoja palvelujen tuottamiseen. Jyväskylässä on esimerkiksi alkanut julkisen ja yksityisen sektorin kumppanuuteen perustuva kokeilu.

Kumppanuushanke on osa STM:n Toimiva terveyskeskus -toimenpideohjelmää.